

POLITIKEN

Kunstens kirkegård

Politiken | 25.06.1994 | | Sektion: Levende_lørdag Side 3 | 1701 ord | Artikel-id: A0205131

Burn out: Bilkirkegården blev aflivet

POL

af Jens Kerte

Af Jens Kerte Da de stærke mænd og kvinder begyndte at trække i de usynlige tråde, var det ude med Sommerkøbenhavns hotteste kunstværk, der diskret en stille morgen blev fjernet tidligere på ugen fra Kgs. Nytorv. Pludselig var det der, og pludselig pist væk igen.

Men aldrig tidligere er 18 bilvrag, en udrangeret HT-bus og en gammel campingvogn blevet genstand for så megen hyl og skrig på så kort tid for i løbet af nul komma niks at forsvinde som dug for solen.

På hovedstadens fødselsdag, den 15. juni, stod selveste overborgmester Jens Kramer (S) i sidste uge ellers på taget af en af bilerne som en slags garant for lødigheden af installationen Den Smadrede Parkeringsplads.

Han havde accepteret at klippe den røde snor over ved indvielsen af det utraditionelle kunstværk, der trods alt var bestilt og sponsoreret af så nydelige organisationer som aktivitetsgruppen Kunst i Byen under turistorganisationen Wonderful Copenhagen.

ANARKISTISK AKTION Tre unge kvinder kontrasterede bilkirkegården med blid kammermusik, og alt var fryd og gammen, selv om overborgmesteren fik ud mellem sidebenene, at det nu passede ham udmærket, at Den Smadrede Parkeringsplads efter planen skulle fjernes og skrotes igen tre måneder senere. Et synspunkt Venstres tilstedeværende trafikborgmester, Bente Frost, delte af hele sit hjerte.

Allerede seks dage senere var installationen væk, og tilbage sad de to kunstnere Jes Brinch, 27, og Henrik Plenge Jakobsen, 26, slukørede, frustrerede og skuffede med alle deres provokerende talenter.

'Vores intention var, at installationen skulle ligne virkeligheden så meget som muligt for at få den tilfældige forbigående til at standse op og space totalt ud. Det normale og velkendte bybillede er det arketyperiske symbol på den almindelige, konventionelle virkelighed, hvor alting sker efter fastlagte regler. Denne 'normalitet' havde vi lyst til at bryde med en anarkistisk aktion i Kunst i Byen regi. Installationen gav udseende af, at samfundet var brudt momentant sammen. Vi var glade for, at installationen var kommet ud i den offentlige virkelighed uden for kunstscenen, så vores udsagn kunne ses af alle mulige mennesker.' Sådan formulerer de to kunstnere sig i det kommende katalog over det ikke længere eksisterende kunstværk. Og det tør siges, at Den Smadrede Parkeringsplads kom ud i 'den offentlige virkelighed'.

'FOLKETS' DOM Nattevandrere og -brandter tærskede videre på de molesterede køretøjer allerede efter solnedgang på indvielsesdagen, og en læserbrevsbølge af rasende indlæg under deviserne, 'skulle det være kunst?' og 'fjern det omgående', ført an af Nattevandrere og -brandter tærskede videre på de molesterede køretøjer allerede efter solnedgang på indvielsesdagen, og en læserbrevsbølge af rasende indlæg under deviserne, 'skulle det være kunst?' og 'fjern det omgående', ført an af folketingspolitikere Pia Kjærsgaard (Frp.) og Arne Melchior (CD) rejste sig omgående især i Berlingske Tidende.

Løbet var kørt for bilvragene allerede efter tre døgn på den nedlagte parkeringsplads over for Hotel d'Angleterre. Nok havde arrangørerne hurtigt investeret i en natlig hundevagt, men 'folket's dom og klagerne fra hotellet rungede hele vejen gennem byen og op til rådhuset.

Substansen i klagen lød på larm og stank til gene for hotellets gæster.

Stanken hidhørte fra forbigående, som i bogstavelig forstand pissede på installationen.

Direktøren for Wonderful Copenhagen, den 39-årige cand. scient. pol. Lars Bernhard Jørgensen, hasteindkaldte komiteen for Kunst i Byen og de to kunstnere til et ekstraordinært møde, der fandt sted på installationens dag 6.

Det var i mandags, men allerede i weekenden glødede telefonerne, og kunstværkets kranke skæbne var beseglet. Det skulle væk, bort og fjernes pr. omgående.

Mødet begyndte kl. 11.00 i Wonderful Copenhagens lokaler på Gammel Kongevej og til stede var en lille halv snes medlemmer af gruppen for Kunst i Byen samt Lars Bernhard Jørgensen.

Et flertal var for, at Den Smadrede Parkeringsplads skulle blive holdende udstillingsperioden ud på Kgs. Nytorv. For stemte bl.a. kunstkomiteens formand, reklamemanden Mark Patterson, Nina Vonsild fra Kulturby 96, Henrik Kampmann fra Bruun Rasmussen, galleriejer Patricia Asbæk og Kirsten Toxværd fra Wonderful Copenhagen.

Imod var Magasin du Nord's Hans Fluri og nok så vigtigt stadsarkitekt Otto Käszner og Lars Bernhard Jørgensen. Otto Käszner havde såmænd intet personligt imod installationen og de to kunstneres principielle ret til blive på Kgs. Nytorv med deres kunstværk, som oprindeligt aftalt.

KAISER OG KRAMER Men stadsarkitekten havde fået bundet hænderne hjemmefra af Jens Kramer og trafikborgmesteren. Parkeringspladsen skulle nedlægges. Færdig, basta, ikke mere vrøvl! Samme besked havde direktøren for Wonderful Copenhagen fået af sin Men stadsarkitekten havde fået bundet hænderne hjemmefra af Jens Kramer og trafikborgmesteren. Parkeringspladsen skulle nedlægges. Færdig, basta, ikke mere vrøvl! Samme besked havde direktøren for Wonderful Copenhagen fået af sin bestyrelsesformand og næstformand, Kirsten Stallknecht og Niels-Jørgen Kaiser.

Mødet var ifølge flere deltagere 'helt til grin', for der var ikke noget at diskutere. De usynlige, men stærke mænd og kvinder i baglandet havde taget deres beslutning.

Klokken 11.30 blev Jes Brinch og Henrik Plenge Jakobsen sluppet ind til mødet, men kun for at konstatere, at det også efter deres opfattelse var en farce. Mens de to kunstnere var på vej til Gammel Kongevej, var Falck allerede i gang med at fjerne bussen.

Bilkegærdene var død, nu skulle mødet bare tage stilling til begravelsen.

Wonderful Copenhagen og kommunen var indstillet på, at det kunne foregå med fest, bravour og hornmusik.

Det ville de to kunstnere dog ikke være med til, for det ville betyde, at de accepterede dødsdommen, hvilket de ikke gør.

Alligevel snakkede parterne frem og tilbage et par timer, men resultatet var givet. Senere på dagen udsendte Wonderful Copenhagen en pressemeddelelse med besked om, at Den Smadrede Parkeringsplads blev nedlagt af sikkerhedshensyn, mens kunstnerne råbte 'censur'.

Og væk var hele molevitten tirsdag formiddag. Selve begravelsen foregik i stilhed.

Allerede forinden havde Hotel d'Angleterre fornærmet meldt sig ud af Wonderful Copenhagen, og selv om det fik sin vilje, har det ikke i sinde at vende tilbage til denne turistfold.

ALTERNATIVERNE En del af kritikken i læserbrevene gik på, at installationen lige præcis lå på Kgs. Nytorv. Hvorfor ikke placere den i Fælledparken, hvis det endelig skulle være? Allerede på et møde i Kunst i Byen den 11. maj, var Thomas Christoffersen En del af kritikken i læserbrevene gik på, at installationen lige præcis lå på Kgs. Nytorv. Hvorfor ikke placere den i Fælledparken, hvis det endelig skulle være? Allerede på et møde i Kunst i Byen den 11. maj, var Thomas Christoffersen fra stadsarkitektens kontor inde på samme tankegang. Han foreslog Fælledparken eller Rådhuspladsen. Men kunstnerne fastholdt, at de smadrede biler lige præcis skulle ligge på Kgs. Nytorv, for der ville de vække størst opmærksomhed. Det var en del af konceptet.

I første omgang ønskede de at anlægge parkeringspladsen over for Den Franske Ambassade og

nabobygningen, hvor Europa Unionens kommende miljøagentur får til huse.

Det ville kommunen imidlertid ikke gå med til, senere kom pladsen foran Charlottenborg og Kunstakademiet på tale, men den 18. maj accepterede alle parter at opføre Den Smadrede Parkeringsplads vis-a-vis Hotel d'Angleterre.

På nær lige hotellet, som først blev adviseret fem dage inden ferniseringen på kunstværket.

RIV ROSENBORG NED Oprindeligt var det Patricia Asbæks ide at kontakte Jes Brinch og Henrik Plenge Jakobsen, der som kunstnerisk makkerpar kalder deres aktiviteter Burn Out. Det var efter Wonderful Copenhagens kunstgruppe havde opgivet nogle ideer fra Oprindeligt var det Patricia Asbæks ide at kontakte Jes Brinch og Henrik Plenge Jakobsen, der som kunstnerisk makkerpar kalder deres aktiviteter Burn Out. Det var efter Wonderful Copenhagens kunstgruppe havde opgivet nogle ideer fra Bjørn Nørgårds billedhugger-skole på Kunstakademiet.

Hun havde set de to unge kunstneres opsigtsvækkende installation Den Brændte Børnehaven hos Galleri Nicolai Wallner i Store Kongensgade, og syntes, det igen var på tide, at Kunst i Byen for alvor markerede sig med sit sommerprojekt.

Hver sommer i de seneste 14 år har komiteen først under København City Center og nu som en del af Wonderful Copenhagen inviteret forskellige kunstnere til at opføre kunstværker midlertidigt i byen.

Tidligere vakte projekter som Byporten, Lys på Søerne og Kronen på Værket glæde og opmærksomhed, harme og vrede blandt københavnere og turisterne, mens ingen til gengæld hæftede sig ved Grænserne i fjor.

Jes Brinch og Henrik Plenge Jakobsen stedsede i februar over henvendelsen fra den etablerede galleriejer fra Galleri Asbæk og konsorter, men syntes selvfølgelig, det var spændende at kunne bruge byens rum til en monumental installation, så de to anarkistiske kunstnere takkede ja til invitationen fra det pæne selskab.

Blandt deres oprindelige fem-seks forslag til Kunst i Byen var en noget vidtløftig ide om at rive Rosenborg Slot ned og bygge det op igen. En anden plan gik på at oplyse Domhuset på Nytorv om aftenen med diverse udsagn og sentenser, men til slut enedes parterne altså om bilkirkegården på Kgs.

Nytorv.

Kunstnerne fik hver 20.000 kr. i honorar for installationen med bussen, campingvognen og de 18 bilvrag, som gratis blev stillet til rådighed af HT-Busdivisionen, Neergaards Camping og skrotfirmaet Uniscrap. Og af hensyn til publikums sikkerhed blev der tegnet en ansvarsforsikring på fem millioner kr. Alt i alt kostede kunstværket Wonderful Copenhagen 50-60.000 kr.

KUNST, NEJ TAK Og det tør siges, at Kunst i Byen i år vakte opmærksomhed med sit københavnske sommerprojekt. Så megen, at kunstgruppen venter at blive smidt ud af turistorganisationen for i stedet at melde sig under Kulturby 96's faner de næste to år. Og det tør siges, at Kunst i Byen i år vakte opmærksomhed med sit københavnske sommerprojekt. Så megen, at kunstgruppen venter at blive smidt ud af turistorganisationen for i stedet at melde sig under Kulturby 96's faner de næste to år.

I virkeligheden er Jes Brinch og Henrik Plenge Jakobsen enige med nogle af deres kritikere. Den Smadrede Parkeringsplads var slet ikke kunst, for som de skriver i det kommende katalog over installationen, selv om de begge har afgang fra Det Kgl. Danske Kunstakademi: 'Vi ønsker ikke at lave kunst, kunst interesserer os ikke. Vi ønsker at skabe et udsagn, som folk uden for de snævre kunstcirkler osse kan bruge til noget. Vi er ved at brække os over akademisk kunst, der kun refererer til kunst og ikke har nogle holdninger, visioner og ingen tilknytning til livet i al almindelighed.

Disse 'kunstnere' er ikke andet end idioter, pæderaster. grammatikere, kolonialhandlere, tryllekunstnere, æggehoveder og positivister.'

Alt materiale i Infomedia er ophavsretligt beskyttet.

Kunden må ikke sælge, videregive, distribuere, gengive eller mangfoldiggøre materiale fra Infomedia uden særlig og skriftlig aftale med Infomedia. Overført (downloadet) materiale skal slettes efter anvendelsen og må ikke indlægges i informations-genfindingsystemer, som for eksempel elektroniske postsystemer, databaser, fælles netværk eller lignende.

Videreformidling

Kunden må foretage videreformidling (ved videreformidling forstås kopiering, distribution via elektronisk post, tilrådighedsstillelse i databaser, på netværk eller lignende) af modtagne overskrift- og indledningsformater inden for kundens egen virksomhed. Al anden videreformidling af materiale fra Infomedia skal aftales skriftligt med Infomedia.